

Університет імені Альфреда Нобеля

ГОЛОВА ВЧЕНОЇ РАДИ

В.А. ПАВЛОВА

" " 2024 р.

РЕКТОР

С.Б. ХОЛОД

" " 2024 р.

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА «ПРОФЕСІЙНА ОСВІТА»

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ: *третій (освітньо-науковий)*

СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ: *доктор філософії*

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ: *01 «Освіта/Педагогіка»*

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ: *015 «Професійна освіта (за спеціалізаціями)»*

ОСВІТНЯ КВАЛІФІКАЦІЯ: *доктор філософії зі спеціальності 015 «Професійна освіта»*

Затверджено на засіданні

Вченої ради

Протокол №1 від "12" лютого 2016 р.

Освітня програма вводиться в дію з 01.09.2016р.

(Наказ № від 2016 р.

Затверджено зі змінами та доповненнями на засіданні

Вченої ради

Протокол № 2 від 10 квітня 2018 р.

Освітня програма вводиться в дію з 01.09.2018 р.

(наказ №44/3 від 10 квітня 2018 р.)

Затверджено зі змінами на засіданні

Вченої ради

Протокол № 3 від 30 травня 2019 р.

(Наказ № 50/1 від 30.05.2019 р.)

Затверджено зі змінами на засіданні

Вченої ради

Протокол № 2 від "14" травня 2020 р.

Освітня програма вводиться в дію з 01.09.2020р.

(Наказ № 43/1 від 14.05.2020 р.)

Затверджено зі змінами на засіданні

Вченої ради

Протокол № 4 від "31" травня 2022 р.

Освітня програма вводиться в дію з 01.09.2022р.

(Наказ № 031/2 від 31" травня 2022 р.)

м. Дніпро

2024

ПРЕАМБУЛА

I. Освітньо-наукову програму «Професійна освіта» третього (освітньо-наукового) рівня за спеціальністю 015 «Професійна освіта (за спеціалізаціями)» галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, розроблену відповідно до обсягу кредитів ЄКТС, необхідного для здобуття зазначеного ступеня вищої освіти, переліку компетентностей, нормативного змісту підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованого у термінах результатів навчання, форм атестації здобувачів вищої освіти, вимог до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти, переглянуто за запитом стейкхолдерів, затверджено та введено в дію рішенням Вченої ради ВНЗ «Університет імені Альфреда Нобеля» від .2024 р., протокол № .

II. Упорядники:

1. Волкова Наталія Павлівна, доктор педагогічних наук за спеціальністю 13.00.04 – теорія та методика професійної освіти, професор (керівник робочої проектної групи).
2. Лебідь Ольга Валеріївна, доктор педагогічних наук за спеціальністю 13.00.04 – теорія та методика професійної освіти, професор.
3. Лаврентьєва Олена Олександрівна, доктор педагогічних наук за спеціальністю 13.00.04 – теорія та методика професійної освіти, професор.

Освітньо-наукову програму «Професійна освіта» третього (освітньо-наукового) рівня за спеціальністю 015 «Професійна освіта (за спеціалізаціями)» галузі знань 01 Освіта/Педагогіка розроблено відповідно до Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. (із змінами), Постанов Кабінету Міністрів України “Про затвердження Національної рамки кваліфікацій” від 23.11.2011 р. № 1341 (Офіційний вісник України, 2011 р., № 101, ст. 3700) із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 509 від 12.06.2019 р.), «Про порядок підготовки фахівців ступенів доктора філософії та доктора наук в аспірантурі (ад’юнктурі) і докторантурі вищих навчальних закладів (наукових установ)» від 23.03.2016 р., «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» від 30.12.2015 р., «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» (Постанова КМ України від 12 січня 2022 р. № 44) <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/44-2022-%D0%BF#Text>), Наказу МОН України № 600 «Про затвердження та введення в дію Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти» від 01.16.2016 р, Зальцбургських принципів (<https://eua.eu/downloads/publications/salzburg%20ii%20recommendations%202010.pdf>),

III. Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

1. Ковальчук Василь, доктор педагогічних наук, професор, завідувач відділу освітніх вимірювань Державної установи «Науково-методичний центр вищої та фахової передвищої освіти».
2. Горбатюк Роман, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри машинознавства і транспорту Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка.

Ця освітньо-наукова програма не може бути повністю або частково відтворена, тиражована та розповсюджена без дозволу Університету імені Альфреда Нобеля».

**ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ
«ПРОФЕСІЙНА ОСВІТА»
ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 015 «ПРОФЕСІЙНА ОСВІТА
(ЗА СПЕЦІАЛІЗАЦІЯМИ)»**

1 – Загальна характеристика	
<i>Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу</i>	Університет імені Альфреда Нобеля, кафедра інноваційних технологій з педагогіки, психології та соціальної роботи
<i>Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу</i>	Третій (освітньо-науковий рівень вищої освіти, доктор філософії) галузь знань 01 Освіта / Педагогіка спеціальність 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями) The third (educational- scientific) level of higher education, Doctor of Philosophy Field of Study 01: Education / Pedagogy Subject Area 015: Professional Education (with specializations)
<i>Офіційна назва освітньо-наукової програми</i>	Професійна освіта за спеціальністю 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями) Professional Education Subject Area 015: Professional Education (with specializations)
<i>Наявність акредитації</i>	Акредитована Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти (сертифікат № 1310 від 08.04.2021 р.)
<i>Цикл/рівень</i>	НРК України – 8 рівень, FQ-EHEA – третій цикл, EQF LLL – 8 рівень
<i>Передумови (вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, та результати їх навчання)</i>	Наявність вищої освіти: освітнього ступеня магістра або освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста, складені вступні іспити (згідно правил прийому до аспірантури Університету імені Альфреда Нобеля, затверджених Вченою радою)
<i>Мова(и) викладання</i>	Українська
<i>Термін дії освітньо-наукової програми</i>	4 роки
<i>Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми</i>	www.duan.edu.ua
2 – Мета освітньо-наукової програми	
Підготовка висококваліфікованих науково-педагогічних кадрів, здатних до дослідницько-інноваційної, науково-педагогічної, проєктної діяльності, якісного супроводження освітнього процесу та креативного розв'язання актуальних проблем у сфері професійної освіти, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики	
3 – Характеристика освітньо-наукової програми	
<i>Предметна область (галузь знань, спеціальність)</i>	Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка Спеціальність 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями) Об'єкти вивчення та діяльності: сучасні досягнення та інноваційні процеси у сфері професійної освіти; інноваційні освітні технології, методологічні підходи, принципи, зміст, методи, форми організації освітнього процесу у закладах вищої освіти, системі неперервної освіти; професійно-педагогічна комунікація, проєктна та фандрейзингова діяльність у сфері освіти; організація і проведення науково-дослідних робіт. Цілі навчання: набуття здатності продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми професійної освіти у професійній та/або дослідницько-інноваційній діяльності, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження у сфері професійної діяльності, успішно працювати та бути конкурентоспроможним на ринку праці в Україні та за її межами.

	Теоретичний зміст предметної області: методологія та філософії освіти, концептуальні та методологічні засади процесу навчання, виховання, розвитку здобувачів вищої освіти; методи та принципи наукового дослідження та їх застосування на практиці; основи сучасної наукової, професійної комунікації; концепції стратегічного управління, проєктної діяльності; інформаційні технології в науці та освіті. Методи, методики та технології: загально-логічні, теоретичні, емпіричні методи наукового пізнання; методи збору, обробки й аналізу інформації; психолого-педагогічні методи; методи математичної статистики; методи проєктної, наукової та дослідно-експериментальної діяльності; методики інтегрування наукового знання, сучасні цифрові технології, а також інформаційно-комунікаційні технології (Google Classroom, Zoom, BYOD (Bring Your Own Device) – для роботи з власними гаджетами). Інструменти та обладнання: комп'ютерна техніка та мультимедійне обладнання, спеціалізовані інформаційні системи та програмне забезпечення; системи пошуку та обробки інформації; бібліотечні ресурси, зокрема електронні; програми статистичної обробки та візуалізації даних; апаратні засоби мережевої комунікації
<i>Орієнтація освітньо-наукової програми</i>	Освітньо-наукова (доктора філософії) Освітньо-наукова програма ґрунтується на методологічних засадах освітньої галузі та результатах сучасних наукових досліджень у сфері інноваційного розвитку теорії і практики професійної освіти. Спрямована на розвиток теоретико-методологічної та методико-прикладної бази професійної освіти та орієнтує на актуальні спеціалізації з акцентуалізацією на новітні тенденції розвитку професійної освіти, що поглиблює фаховий науковий світогляд і забезпечує підґрунтя для проведення науково-педагогічних досліджень та подальшої науково-педагогічної діяльності.
<i>Основний фокус освітньо-наукової програми</i>	Освітньо-наукова програма передбачає надання спеціальних знань та професійну підготовку у сфері професійної освіти, необхідних для проведення наукового дослідження і подальшої викладацької, психолого-педагогічної, проєктної, науково-дослідної й управлінської діяльності.
<i>Особливості освітньо-наукової програми</i>	Освітньо-наукова програма охоплює широке коло сучасних інноваційних векторів розвитку теорії і практики професійної освіти, що формує актуалізовану теоретико-прикладну базу для проведення наукових досліджень. <i>Освітня складова програми</i> становить 45 кредитів ЄКТС та реалізується упродовж чотирьох семестрів, містить дисципліни загальної (18 кредитів ЄКТС) та професійної (27 кредитів ЄКТС) підготовки, серед яких дисципліни вільного вибору здобувачів (12,5 кредитів ЄКТС). Циклом загальної підготовки передбачено обов'язкові дисципліни – 15 кредитів ЄКТС (Філософія науки і методи наукових досліджень, Іноземна мова для академічних цілей, Педагогічні технології в сучасній вищій освіті) та вибіркові – 3 кредити ЄКТС (Професійна освіта: компаративний аналіз, Професійна освіта: технології навчання дорослих, Професійна освіта: технології віртуальної та доповненої реальності), що забезпечують формування загальнонаукових, мовних компетенцій, універсальних навичок дослідника. Цикл професійної підготовки, який включає обов'язкові – 17,5 кредитів ЄКТС та вибіркові дисципліни – 9,5 кредитів ЄКТС, спрямовано на формування фахових компетентностей здобувачів. <i>Наукова складова програми</i> передбачає здійснення власних фундаментальних та/ або прикладних наукових досліджень під керівництвом одного або двох наукових керівників з відповідним

	оформленням одержаних наукових результатів у вигляді дисертаційної роботи, апробацію результатів дослідження (відповідно до чинних вимог). Ця складова програми не вимірюється кредитами ЄКТС, а оформлюється у вигляді індивідуального плану наукової роботи аспіранта. Особливостями програми є: можливість виконання окремих складових наукових досліджень під час практичних і семінарських занять із дисциплін професійної підготовки; можливість навчання за індивідуальним навчальним планом; вибір англomовних курсів.	
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання		
Придатність до працевлаштування	Посади наукових, науково-педагогічних працівників у наукових установах і закладах вищої освіти, інших установах та організаціях, що здійснюють дослідження у сфері професійної освіти. Згідно з чинною редакцією Національного класифікатора України – Класифікатор професій (ДК 003: 2010) зі змінами, затвердженими наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 4 березня 2016 року № 394) – доктор філософії у галузі освіти має право претендувати на такі посади: 2310.2 – Викладач закладу вищої освіти 2359.1 – Молодший науковий співробітник (у галузях навчання) Згідно з International Standard Classification of Occupation 2008 (ISCO-08) доктор філософії галузі освіти може претендувати на такі посади: 2351 – Education Methods Specialists.	
Подальше навчання	Здобуття наукового ступеня доктора наук та додаткових кваліфікацій у системі освіти дорослих	
5 – Викладання та оцінювання		
Викладання та навчання	Студентоцентроване, самонавчання, проблемно-орієнтоване навчання. Проблемні, інтерактивні (діалогічно-дискусійні, ситуаційні, тренінгові, ігрові, фасилітаційні), проєктні, інформаційно-комп'ютерні, саморозвиваючі, колективні (мікрогрупові, групові) та інтегративні, контекстні технології навчання. Продуктивна педагогічна взаємодія з науковими керівниками, науково-педагогічними працівниками, задіяними в освітньому процесі, відомими фахівцями у галузі професійної освіти. Самопідготовка в бібліотеці та за допомогою Інтернет, індивідуальні консультації, інформаційна підтримка здобувачів, наставництво (шедоуінг). Навчально-методичне забезпечення освітніх компонент і самостійної роботи розміщено в освітньому контенті Google Classroom, а навчання та консультування може (за потреби) здійснюватися через сервіс онлайн-конференцій й відеозв'язку Zoom.	
Оцінювання	Освітня складова програми. Поточні звіти, усні презентації, поточний контроль, усні та письмові екзамени (проблеми та наукові задачі), заліки, захист індивідуальних та мікрогрупових проєктів, захист звіту з педагогічної практики. Наукова складова програми. Наукові звіти на публічних семінарах (обговореннях) із оцінюванням досягнутого. Кінцевим результатом є належним чином оформлений (за результатами наукового дослідження) рукопис дисертаційної роботи, її публічний захист та присудження здобувачу наукового ступеня доктор філософії. Передбачає можливість апеляції	
6 – Програмні компетентності		
Група компетентностей	Зміст компетентностей	Шифр
Інтегральна компетентність (ІК)	Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у сфері професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності в сфері професійної освіти, застосовувати методологію наукової та	ІК

	педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення	
Загальні компетентності (ЗК)	Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу та критичної оцінки інформації	ЗК1
	Здатність розробляти проекти та управляти ними	ЗК2
	Здатність розв'язувати складні проблеми професійної освіти на основі системного наукового підходу з дотриманням етики та академічної доброчесності	ЗК3
	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел	ЗК4
	Здатність генерувати нові ідеї, виявляти креативність	ЗК5
	Здатність до професійного та особистісного розвитку	ЗК6
	Здатність діяти соціально відповідально, працювати в команді	ЗК7
	Здатність працювати у міжнародному професійному та науковому середовищі	ЗК8
	Здатність ефективно комунікувати та презентувати наукові результати українською та іноземною мовами, а також взаємодіяти з представниками різних професій і галузей	ЗК9
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)	Здатність володіти глибокими знаннями фундаментальних філософських, світоглядних основ, актуального стану, тенденцій розвитку та ключових наукових здобутків у галузі професійної освіти	СК1
	Здатність об'єднувати міждисциплінарні знання, проектувати, здійснювати та коригувати інноваційні дослідницькі проекти, генерувати нові наукові результати в професійній освіті та суміжних сферах	СК2
	Здатність впроваджувати та адаптувати цифрові технології, спеціалізовані програмні засоби, педагогічні методики та освітні інструменти для досягнення цілей особистісного і професійного розвитку здобувачів вищої освіти	СК3
	Здатність створювати та впроваджувати авторські методики проведення навчальних занять у різних форматах, а також керувати науково-педагогічною роботою і освітнім процесом у закладах вищої освіти, використовуючи сучасні наукові та педагогічні підходи	СК4
	Здатність демонструвати високий рівень професійної відповідальності, незалежності, академічної доброчесності, ініціювати й координувати міждисциплінарні інноваційні проекти, а також впроваджувати наукові розробки з урахуванням підприємницьких механізмів	СК5
	Здатність генерувати новаторські концепції, обґрунтовувати стратегічні рішення в професійній освіті, особливо в умовах, що вимагають інноваційного підходу	СК6
	Здатність проводити аналітичну оцінку результатів наукових досліджень, брати активну участь у професійних дискусіях, представляти їх наукову значимість публічно, а також трансформувати здобуті знання у практичні рекомендації та рішення	СК7
	Здатність проектувати, впроваджувати та удосконалювати освітні програми і педагогічні технології, а також здійснювати професійну підготовку майбутніх фахівців із урахуванням сучасних вимог ринку праці та суспільних потреб	СК8

7 - Програмні результати навчання	
Шифр	Результати навчання
РН 1	Демонструвати сучасні передові концептуальні та методологічні знання у науково-дослідній та професійній діяльності на межі предметних галузей
РН 2	Критично аналізувати методологічні засади і тенденції професійної освіти, вивчати й узагальнювати наукові здобутки української та зарубіжної науки в цій галузі
РН 3	Демонструвати глибокі знання теоретичних і практичних проблем за спеціальністю, володіти термінологією, ефективно працювати з релевантною науковою літературою
РН 4	Обирати, застосовувати та оцінювати традиційні, інноваційні та цифрові педагогічні технології й методи навчання, забезпечуючи їх ефективність у процесі підготовки здобувачів освіти, викладацькій та дослідницько-інноваційній діяльності
РН 5	Планувати, організовувати і проводити оригінальні наукові дослідження у професійній освіті, застосовуючи сучасні методи й ефективно керуючи часом і ресурсам
РН 6	Публічно презентувати результати досліджень, дискутувати з професійною спільнотою, використовувати сучасні засоби візуалізації і публікації наукової інформації
РН 7	Використовувати інформаційні ресурси, ІКТ та наукометричні платформи для пошуку, аналізу і критичної оцінки наукової літератури
РН 8	Формулювати логічно структуровані думки, дискутувати і відстоювати позицію державною та іноземними мовами, оприлюднювати результати наукових досліджень
РН 9	Створювати умови конструктивної взаємодії в освітньому процесі, застосовувати ефективні методи комунікації, забезпечувати морально-психологічний клімат і демонструвати лідерські якості
РН 10	Управляти комплексними діями і проєктами, адаптуватися до непередбачуваних ситуацій, приймати обґрунтовані рішення, виявляти ініціативу і відповідальність із дотриманням професійної етики
РН 11	Проектувати й реалізовувати стратегії дослідницького самовдосконалення та особистісно-професійного саморозвитку, застосовуючи ефективні методи самоменеджменту для підвищення продуктивності, балансу між викладанням, науковою діяльністю та професійним зростанням
8 – Ресурсне забезпечення реалізації освітньо-наукової програми	
Кадрове забезпечення	Науково-педагогічні працівники, що забезпечують освітню-наукову програму, відповідають кадровим вимогам ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти. Науково-педагогічні працівники, залучені до реалізації освітньо-наукової програми, є співробітниками університету та провідними фахівцями закладів вищої освіти України (ЗВО – партнери). Відповідальні за курси мають науковий ступінь і вчене звання та підтверджений рівень наукової і професійної підготовки. 60% викладачів мають кваліфікаційні документи, пов'язані з використанням іноземної мови. 100% викладачів є практиками
Матеріально-технічне забезпечення	Використання технічних та наочних засобів навчання, мультимедійного обладнання, точки бездротового доступу до мережі Інтернет, необмеженого доступу до мережі Інтернет, комп'ютерних класів, віртуального навчального середовища Google Classroom, Zoom та АСУ Університет, сучасних прикладних програм Excel, SPSS, Statistica, тренінгового класу, спортивного залу

Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Освітній процес забезпечується навчально-методичними комплексами дисциплін, що складаються з робочих, методичних розробок до семінарських, практичних занять, методичних вказівок до самостійної роботи здобувачів вищої освіти, екзаменаційних та тестових завдань, критеріїв оцінювання рівня підготовки, авторськими розробками науково-педагогічних працівників, належною забезпеченістю бібліотеки підручниками та посібниками, вітчизняними і зарубіжними фаховими періодичними виданнями відповідного профілю, доступом до мережі Інтернет, системою Unicheck. Здобувачі мають можливість користуватися фондами електронної бібліотеки (наукові та науковометодичні публікації провідних вітчизняних і закордонних науковців, викладачів університету).
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Кожен здобувач вищої освіти має можливість в рамках національної академічної мобільності проходити у ЗВО – партнерах (в межах науково-освітнього консорціуму) окремі курси, навчатися протягом семестру з подальшим визнанням отриманих результатів та зарахуванням кредитів.
Міжнародна кредитна мобільність	Принципи міжнародної академічної мобільності визначаються законодавством України, інших країн та міждержавними угодами. Кожен здобувач вищої освіти має можливість пройти процедуру визнання кредитів / періодів навчання
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Програма передбачає можливості навчання іноземних громадян. Навчання іноземних громадян проводиться на загальних умовах з додатковою мовною підготовкою

2. Перелік компонент освітньо-наукової програми та їх логічна послідовність

Дана освітньо-наукова програма містить освітню (45 кредитів) та науково-дослідницьку складові.

Освітня складова освітньо-наукової програми передбачає виділення освітніх компонент двох видів: обов'язкових освітніх компонент та освітніх компонент за вільним вибором здобувача, які розподілені на такі компоненти: загальні та професійні.

У табл. 1 подано розподіл змісту освітньо-професійної програми з урахуванням навчального часу та кількості кредитів ЄКТС за обов'язковими та вибірковими освітніми компонентами.

2.1. Перелік компонент освітньо-наукової програми

Таблиця 1

Перелік компонент ОНП

Код о/к	Компоненти освітньо-наукової програми (навчальні дисципліни, проекти, практики)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
ОБОВ'ЯЗКОВІ КОМПОНЕНТИ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ			
Обов'язкові загальні компоненти (ОЗК) (01)			
ОЗК 1	Філософія науки і методи наукових досліджень	4,5	екзамен
ОЗК 2	Іноземна* мова для академічних цілей	6	екзамен

ОЗК 3	Педагогічні технології в сучасній вищій освіті	4,5	екзамен
Обов'язкові професійні компоненти (ОПК) (02)			
ОПК 1	Психологія педагогічної діяльності викладача закладу професійної освіти	4	екзамен
ОПК 2	Розробка дисертаційного проєкту	3	залік
ОПК 3	Актуальні проблеми професійної освіти	3	екзамен
	Практика		
ПП 1	Практика в педагогічній майстерні	3	залік
ПП 2	Науково-викладацька практика	4,5	залік
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		32,5 кред. /975 годин	
ВИБІРКОВІ КОМПОНЕНТИ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ			
Вибіркові загальні компоненти (ВЗК)(01)			
ВЗК 1	Професійна освіта: компаративний аналіз	3	екзамен
	Професійна освіта: технології навчання дорослих		
	Професійна освіта: технології віртуальної та доповненої реальності		
Вибіркові професійні компоненти (ВПК) (02)			
ВПК 1.1	Педагогічна майстерність викладача закладу професійної освіти	3	залік
ВПК 1.2	Академічне письмо та риторика		
ВПК 1.3	Професійно-педагогічна комунікація		
ВПК 1.4	Вибіркова дисципліна з вибірових компонентів інших ОНП Університету		
ВПК 2	Лідерство, рефлексія та особистісно-професійний розвиток сучасного фахівця	3,5	залік
ВПК 2.1	Педагогічний експеримент та методи математичної статистики		
ВПК 2.2	ІКТ в сучасних наукових професійно-педагогічних дослідженнях		
ВПК 2.3	Вибіркова дисципліна з вибірових компонентів інших ОНП Університету		
ВПК 3	Управління науковими проєктами та фандрайзинг	3	залік
ВПК 3.1	Дослідницька компетентність викладача-науковця		
ВПК 3.2	Академічна доброчесність та якість освіти		
ВПК 3.3	Вибіркова дисципліна з вибірових компонентів інших ОНП Університету		
	Загальний обсяг вибірових компонент:	12,5 кред. /375 годин	
	ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ КОМПОНЕНТ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ	45 кред./1350 годин	

* Іноземна (англійська, французька, німецька, іспанська) мова

****** Згідно із Законом України “Про вищу освіту” здобувачі вищої освіти мають право на “вибір навчальних дисциплін у межах, передбачених відповідною освітньою програмою та робочим навчальним планом, в обсязі, що становить не менш як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для даного рівня вищої освіти. При цьому здобувачі певного рівня вищої освіти мають право вибирати навчальні дисципліни, що пропонуються для інших рівнів вищої освіти, за погодженням з керівником відповідного факультету чи підрозділу”.

Вибіркові дисципліни можуть формуватися у блоки, тоді здобувач вибирає блок дисциплін, після чого усі дисципліни блоку стають обов’язковими для вивчення. Рекомендується використовувати як блочні форми вибору, так і повністю вільний вибір дисциплін здобувачами.

2.2. Структурно-логічна схема ОНП

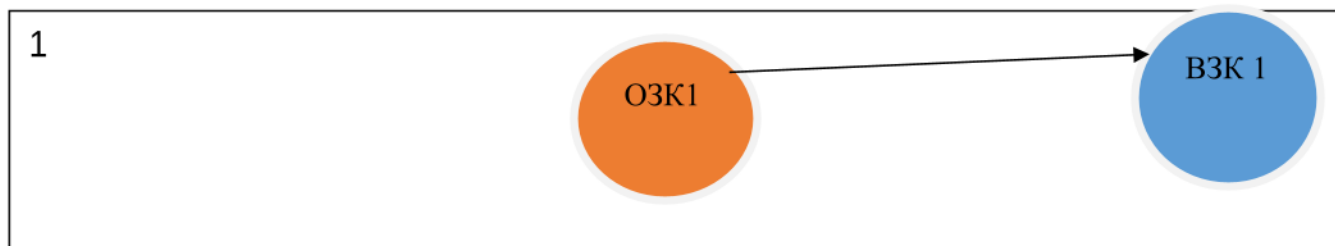
Розподіл освітніх компонент за циклами, послідовність їх вивчення, розподіл кредитів, конкретні форми проведення навчальних занять (лекції, практичні, семінарські, індивідуальні заняття, консультації, навчальні й виробничі практики) та їх обсяг, графік освітнього процесу, форми підсумкового контролю визначені навчальним планом.

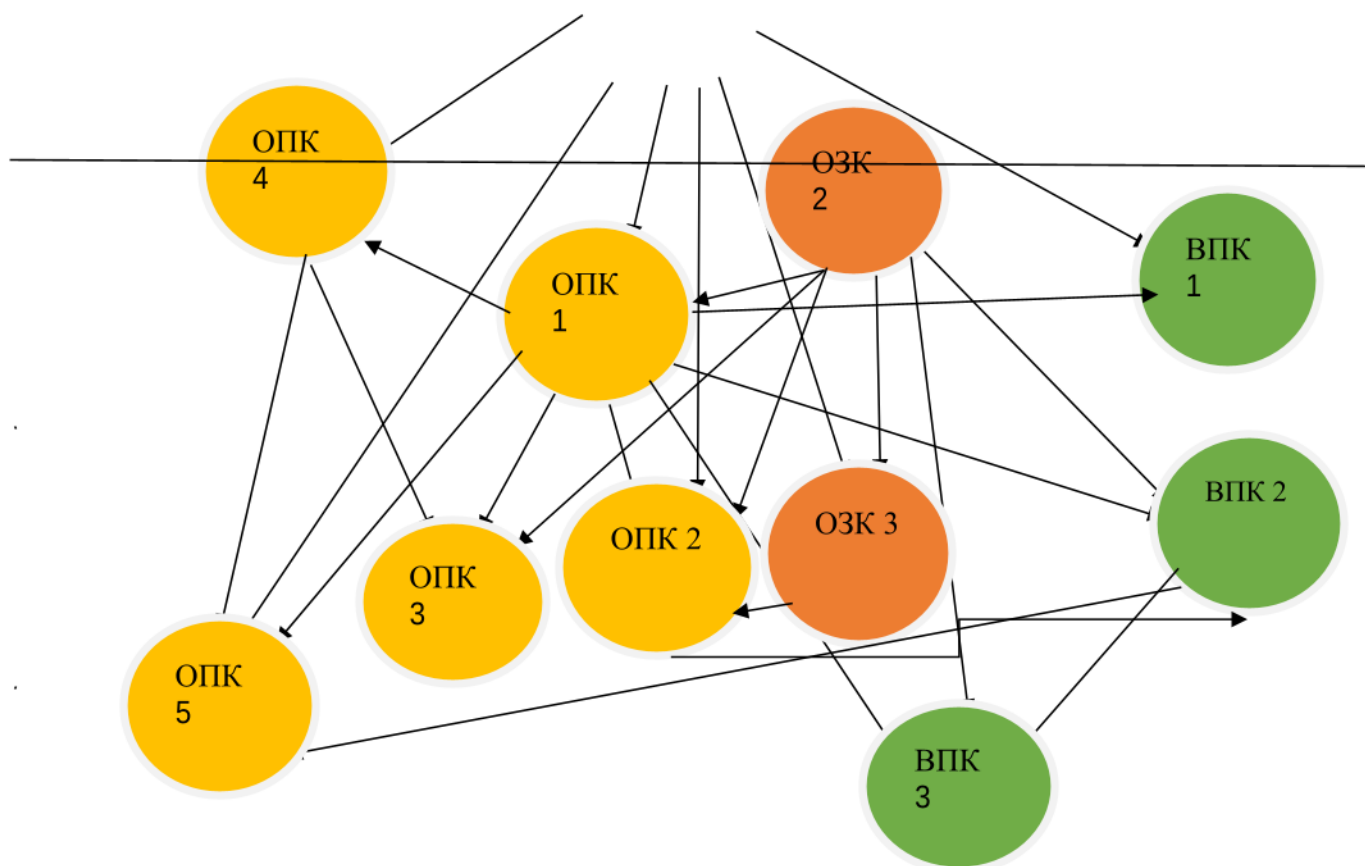
Таблиця 2

Короткий опис логічної послідовності вивчення компонент освітньо-наукової програми

Компоненти освітньо-професійної програми	Послідовність вивчення компоненту освітньо-наукової програми
ОЗК 1	поряд з ОЗК 2, ОПК4, ВЗК 1
ОЗК 2	поряд з ОЗК 1, ОПК 1, ОПК 4, ВЗК 1
ОЗК 3	після ОЗК 1, ОЗК 2, ОПК 4, ВЗК 1, ВПК 1 поряд з ОПК 2, ОПК 3, ОПК 5, ВПК 3
ОПК 1	базовий, поряд з ОЗК 2, ОПК 4, ВПК 2
ОПК 2	базовий, поряд з ОПК 3, ОЗК 3, ВПК 2, ОПК 5, після ОЗК 1, ОЗК 2, ОПК 1, ОПК 4, ВПК 1
ОПК 3	базовий поряд з ОПК 3, ОЗК 3, ВПК 2, ОПК 5, після ОЗК 1, ОЗК 2, ОПК 1, ОПК 4, ВПК 1
ОПК 4	поряд з ОЗК 1, ОЗК 2, ОПК 1, ВЗК 1, ВПК 1
ОПК 5	після ОЗК 1, ОЗК 2, ОПК 1, ОПК 4, ВПК 1
ВЗК 1	поряд з ОЗК 1, ОЗК 2
ВПК 1	після ОЗК 1, поряд з ОЗК 2, ОПК 4
ВПК 2	після ОЗК 1, ОЗК 2, поряд з ОПК 2, ОПК 3, ОПК 5, ВПК 2
ВПК 3	після ОЗК 1, ОЗК 2, ОЗК 3, ОПК 1, ОПК 2, ОПК 3, ОПК4, ВПК 1, ВПК 2 поряд з ОПК 5

Логічну послідовність вивчення компонентів освітньо-наукової програми подано на рис. 1.

В табл. 3 наведено матрицю «Компетентності - Результати», а в табл. 4 – матрицю «Освітні компоненти – Результати».

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здобувачів освітнього рівня доктора філософії здійснюється у формі публічного захисту дисертації.
Вимоги до дисертації на здобуття ступеня доктора філософії	Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв'язання конкретної наукової задачі в сфері професійної освіти або на її межі з іншими спеціальностями, результати якого становлять оригінальний внесок у розвиток професійної освіти та оприлюднені у наукових публікаціях в рецензованих наукових виданнях. Дисертація не повинна містити академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації. Дисертація має бути розміщена на офіційному сайті закладу вищої освіти (наукової установи).

Таблиця 3

МАТРИЦЯ «КОМПЕТЕНТНОСТІ-РЕЗУЛЬТАТИ»

	РН-1	РН-2	РН-3	РН-4	РН-5	РН-6	РН-7	РН-8	РН-9	РН-10	РН-11
ІК	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК-1	+	+					+				
ЗК-2					+					+	
ЗК-3	+		+							+	
ЗК-4		+		+			+				
ЗК-5				+	+	+					+
ЗК-6										+	+
ЗК-7									+	+	
ЗК-8								+		+	
ЗК-9						+		+			
СК-1	+	+	+								
СК-2	+				+						
СК-3				+		+		+			+
СК-4				+	+						+
СК-5									+	+	+
СК-6					+					+	
СК-7			+			+	+	+			
СК-8				+					+		

Скорочення: ІК – інтегральна компетентність; ЗК – загальні компетентності; СК – спеціальні (фахові) компетентності; РН – результати навчання

Таблиця 4

МАТРИЦЯ “ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ-РЕЗУЛЬТАТИ”

Освітні компоненти / Результати	PH-1 (IK, 3K-1, 3K-3, CK-1, CK-2)	PH-2 (IK, 3K-1, 3K-4, CK-1)	PH-3 (IK, 3K-3, CK-1, CK-7)	PH-4 (IK, 3K-4, 3K-5, CK-3, CK-4, CK-8)	PH-5 (IK, 3K-2, 3K-5, CK-2, CK-4, CK-6)	PH-6 (IK, 3K-5, 3K-9, CK-3, CK-7)	PH-7 (IK, 3K-1, 3K-4, CK-7)	PH-8 (IK, 3K-8, 3K-9, CK-3, CK-7)	PH-9 (IK, 3K-7, CK-5, CK-8)	PH-10 (IK, 3K-2, 3K-3, 3K-6, 3K-7, 3K-8, CK-5, CK-6))	PH-11 (IK, 3K-5, 3K-6, CK-3, CK-4, CK-5)
Філософія науки і методи наукових досліджень	+	+	+								
Іноземна мова для академічних цілей								+	+		
Педагогічні технології в сучасній вищій освіті				+	+				+		
Психологія педагогічної діяльності викладача закладу вищої освіти									+		+
Розробка дисертаційного проекту					+	+	+	+		+	
Актуальні проблеми професійної освіти		+		+				+			+
Практика в педагогічній майстерні			+	+		+			+	+	
Науково-викладацька практика	+			+		+		+	+	+	
Професійна освіта: компаративний аналіз	+	+									
Професійна освіта: технології навчання дорослих				+							+
Професійна освіта: технології віртуальної та доповненої реальності				+		+	+				
Педагогічна майстерність викладача закладу професійної освіти				+				+	+		
Академічне письмо та риторика			+			+		+			
Професійно-педагогічна комунікація								+	+		
Лідерство, рефлексія та особистісно-професійний розвиток сучасного фахівця								+	+		+
Педагогічний експеримент та методи математичної статистики					+	+	+	+		+	
ІКТ в сучасних наукових професійно-педагогічних дослідженнях				+		+	+				

Управління науковими проєктами та фандрайзинг					+					+	
Дослідницька компетентність викладача-науковця					+	+	+	+		+	
Академічна доброчесність та якість освіти			+							+	+

4. Опис внутрішньої системи забезпечення якості

Законодавчою базою формування системи внутрішнього забезпечення якості в Університеті виступає Закон України «Про вищу освіту» (розділ 5, стаття 16).

За вимогами Закону система внутрішнього забезпечення якості є одним з трьох елементів системи забезпечення якості вищої освіти.

Аналіз процедур та заходів системи внутрішнього забезпечення якості в Університеті наводиться в табл. 5.

Таблиця 5

Оцінка системи внутрішнього забезпечення якості в Університеті імені Альфреда Нобеля

Процедури та заходи системи внутрішнього забезпечення якості згідно Закону України "Про вищу освіту"	Оцінка стану формування і застосування відповідних процедур та заходів в Університеті
1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти	Освітні програми мають чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії Університету імені Альфреда Нобеля. Освітня діяльність базується на засадах студентоцентрованого навчання та удосконалюється з урахуванням освітніх потреб громадян, потреб ринку праці та інтересів всіх груп стейкхолдерів. Розроблені та діють: Положення про організацію освітнього процесу Університету імені Альфреда Нобеля, Положення про центр управління якістю, Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти, Положення про Центр міжнародної акредитації, Положення про Комісію з трансферу в Університеті імені Альфреда Нобеля, Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників, Положення про групи зі змісту та якості освіти в Університеті імені Альфреда Нобеля, Положення про підготовку здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти – доктора філософії – з галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка» спеціальності 015 «Професійна освіта (за спеціалізаціями)», Положення про порядок організації та проведення проміжної та підсумкової атестації здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти – доктора філософії – з галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка» спеціальності 015 «Професійна освіта (за спеціалізаціями)», Положення про порядок організації науково-дослідної роботи та проведення педагогічного експерименту здобувачами третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти – доктора філософії – з галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка» спеціальності 015 «Професійна освіта (за спеціалізаціями)».
2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм	Затверджено рішеннями Вченої ради від 10 грудня 2015 р механізм створення освітніх програм з урахуванням компетентнісного підходу.

Процедури та заходи системи внутрішнього забезпечення якості згідно Закону України "Про вищу освіту"	Оцінка стану формування і застосування відповідних процедур та заходів в Університеті
	Затверджено рішенням Вченої Ради від 24.11.2016 р. та введено в дію механізм періодичного перегляду освітніх програм. Затверджено рішенням Вченої Ради від 27.06.2017 р. механізм моніторингу навчального навантаження здобувачів вищої освіти. Розроблені та систематично застосовуються процедури моніторингу та перегляду освітніх програм.
3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників ЗВО та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті ЗВО, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб	Діє механізм оцінювання досягнень здобувачів-претендентів на отримання стипендій; оцінювання науково-педагогічних працівників на основі рейтингів науково-дослідної, науково-методичної та науково-організаційної роботи і рейтингування викладачів за результатами анкетування здобувачів (Положення про стипендії, Положення про систему рейтингування науково-дослідної, науково-методичної та науково-організаційної роботи викладачів). Результати оцінки та рейтингування оприлюднюються на веб-сайті Університету.
4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників	Підвищення кваліфікації відбувається на постійній основі з метою професійного розвитку науково-педагогічних працівників відповідно до державної політики у галузі освіти та забезпечення якості освіти. Науково-педагогічні працівники підвищують кваліфікацію шляхом стажування, навчання за програмами підвищення кваліфікації, у тому числі участі у семінарах, практикумах, тренінгах, вебінарах, майстер-класах, конференціях, симпозіумах тощо; беруть участь у програмах академічної мобільності, науковому стажуванні, здобувають наукові ступені або вищу освіту.
5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у т.ч. самостійної роботи здобувачів, за кожною освітньою програмою	Забезпечено необхідними ресурсами (матеріальна база, навчально-методичне та інформаційне забезпечення, освітній контент Google Classroom). Реалізуються заходи щодо удосконалення організації самостійної роботи здобувачів, в т.ч. через постійний моніторинг, актуалізацію курсів дисциплін, активізацію використання освітнього контенту Google Classroom для здобувачів всіх форм навчання.
6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом	Використовуються інформаційні системи 1-С "Університет", ЄДЕБО, АСУ, система електронного документообігу (ЕДО).
7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені	Інформація про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації, у т.ч. інформація щодо освітніх програм кафедр англійською мовою, оприлюднюється на веб-сайті Університету.

Процедури та заходи системи внутрішнього забезпечення якості згідно Закону України "Про вищу освіту"	Оцінка стану формування і застосування відповідних процедур та заходів в Університеті
вищої освіти та кваліфікації	
8) забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками закладів вищої освіти та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату	Кваліфікаційні та наукові роботи здобувачів вищої освіти, наукові, науково-методичні роботи НПП перевіряються на предмет дотримання академічної доброчесності. Основні процедури регламентує «Положення про організацію освітнього процесу Університету імені Альфреда Нобеля» (п.4.9) «Забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників вищих навчальних закладів і здобувачів вищої освіти».
9) інші процедури і заходи	Діючу організаційну структуру системи внутрішнього забезпечення якості відображено у Положенні про організацію освітнього процесу Університету імені Альфреда Нобеля (додаток А.1.1).

5. Практика здобувачів

Практика здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти є невід'ємною складовою частиною їх підготовки і проводиться в закладах вищої освіти.

Вид та обсяг практики, передбаченої освітньо-науковою програмою підготовки фахівців, відображені у таблиці 6, а також в навчальному плані і графіку освітнього процесу.

Таблиця 6

Вид та обсяг практики підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти

№ з/п	Вид практики (семестр, в якому проводиться практика)	Кількість кредитів (тривалість практики в год.)	Заплановані результати	Зміст практики	Звітність
1.	Педагогічна майстерня (1 курс)	3 кредити 90 годин	РН-3, РН-4, РН-6, РН-9, РН-10	Забезпечення діяльності здобувачів за такими напрямками роботи: 1. <i>Аудиторна робота:</i> відвідування лекційних та семінарських занять, майстер-класів керівника майстерні, їх	Презентація кейсу, або авторської технології, або індивідуального проекту на міні-конференції «Марафон

				аналіз (наукова дискусія, дебати). 2. <i>Методична робота:</i> розробка разом з керівником майстерні інноваційних методів проведення занять, науково-методичних матеріалів, індивідуального проекту (ділових ігор, кейсів, тестів) тощо.	педагогічних ідей»
2.	Науково-викладацька практика (2 курс)	4,5 кредити 135 годин	РН-1, РН-4, РН-6, РН-8, РН-9, РН-10	Забезпечення фахової діяльності майбутнього доктора філософії за такими напрямками роботи: 1. <i>Аудиторна робота (асистентська):</i> підготовка та проведення занять з дисциплін професійного спрямування різних типів із застосуванням різноманітних форм організації освітнього процесу, прийомів та методів навчання. 2. <i>Методична робота:</i> індивідуальне планування і розробка змісту навчальних занять; розробка навчально-методичного забезпечення дисциплін; індивідуальна робота зі студентами; керівництво науковими дослідженнями студентів; знайомство з організацією навчально-виховного процесу в закладі вищої освіти; аналіз проведення навчальних занять; розробка інноваційних методів ведення заняття зі студентами; розробка завдань для самостійної роботи студентів /	Письмовий звіт за результатами практики

				модульного контролю /розробка елементів електронного навчального курсу тощо. 3. <i>Науково-дослідна робота:</i> підготовка до публікації тез конференції; написання статті відповідно до теми наукового дослідження; підбір та розробка діагностичного інструментарію відповідно до теми дослідження; організація та здійснення експерименту; впровадження авторських розробок на заняттях.	
--	--	--	--	--	--

6. Перелік нормативних документів, на яких базується освітньо-наукова програма «Професійна освіта»

1. Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII «Про вищу освіту» [Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>].
2. Закон України від 05.09.2017 р. «Про освіту». URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.
3. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» від 12 січня 2022 р. № 44 (зі змінами від 21.03.2022 № 341). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/44-2022-%D0%BF>.
4. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» від 29.04.2015 р. № 266. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>.
5. Порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах): Постанова Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261 (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/261-2016-п>.
6. Наказ Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Вимог до міждисциплінарних освітніх (наукових) програм» № 128 від 01.02.2021 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0454-21#Text>.

7. Національний класифікатор України: «Класифікація видів економічної діяльності» ДК 009: 2010. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
8. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003: 2010 ДК 003: 2010. URL: <http://www.dk003.com>.
9. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти. Затверджені Наказом Міністерства освіти і науки України від 01.06.2017 р. № 600 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 30.04.2020 р. № 584. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/visha-osvita/naukovo-metodichna-rada-ministerstva-osviti-i-nauki-ukrayini/metodichni-rekomendaciyi-vo>.
10. Професійний стандарт на групу професій «Викладачі закладів вищої освіти». Наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України № 610 від 23.03.2021 року. URL: https://osvita.ua/doc/files/news/819/81950/610_Vikladachi_zakladiv_vishoyi_osviti.pdf
11. Кваліфікаційні характеристики посад педагогічних та науково-педагогічних працівників навчальних закладів та установ освіти [Електронний ресурс] / Міністерство освіти і науки України // Про затвердження кваліфікаційних характеристик професій (посад) педагогічних та науково-педагогічних працівників навчальних закладів : Наказ Міністерства освіти і науки України № 665 URL: <http://zakon.golovbukh.ua/regulations/1521/8456/8457/468632/>
12. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» від 12 січня 2022 р. № 44 (зі змінами від 21.03.2022 № 341). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/44-2022-%D0%BF>.

Б. Корисні посилання:

1. Стандарти та рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG). URL: https://ihed.org.ua/wp-content/uploads/2018/10/04_2016_ESG_2015.pdf.
2. International Standard Classification of Education (ISCED 2011): UNESCO Institute for Statistics. URL: <http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/international-standard-classification-of-education-isced-2011-en.pdf>.
3. ISCED Fields of Education and Training 2013 (ISCED-F 2013): UNESCO Institute for Statistics. URL: <http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/international-standard-classification-of-education-fields-of-education-and-training-2013-detailed-field-descriptions-2015-en.pdf>.
4. The European Qualifications Framework: Supporting Learning, Work and Cross-Border Mobility. URL: http://www.ehea.info/Upload/TPG_A_QF_RO_MK_1_EQF_Brochure.pdf.

5. QF-EHEA – Qualification Framework of the European Higher Education Area. URL: http://www.ehea.info/Upload/document/ministerial_declarations/EHEAParis2018_Communique_AppendixIII_952778.pdf.
6. TUNING (для ознайомлення зі спеціальними (фаховими) і загальними компетентностями та прикладами стандартів. URL: <http://www.unideusto.org/tuningeu>;
7. Національний освітній глосарій: вища освіта / 2-е вид., перероб. і доп. / авт.- уклад. : В. М. Захарченко, С. А. Калашнікова, В. І. Луговий, А. В. Ставицький, Ю. М. Рашкевич, Ж. В. Таланова / За ред. В.Г.Кременя. Київ : ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2014. 100 с. URL: <http://erasmusplus.org.ua/korysnainformatsiia/korysni-materialy/category/3-materialy-natsionalnoi-komandy-ekspertiv-shchodo-zaprovadzhennia-instrumentiv-bolonskoho-protsesu.html?download=83:hlosarii-terminiv-vyshchoi-osvity-2014-r-onovlene-vydannia-z-urakhuvanniam-polozhen-novoho-zakonu-ukrainy-pro-vyshchu-osvitu&start=80>;
8. Рашкевич Ю.М. Болонський процес та нова парадигма вищої освіти. URL: <file:///D:/Users/Dell/Downloads/BolonskyiProcessNewParadigmHE.pdf>.
9. Розвиток системи забезпечення якості вищої освіти в Україні: інформаційно-аналітичний огляд. URL: http://ihed.org.ua/images/biblioteka/Rozvitok_sisitemi_zabesp_yakosti_VO_UA_2015.pdf
10. Розроблення освітніх програм: методичні рекомендації. URL: http://ihed.org.ua/images/biblioteka/rozroblennya_osv_program_2014_tempus-office.pdf.
11. Європейська кредитна трансферна накопичувальна система: Довідник користувача. URL: http://ihed.org.ua/images/doc/04_2016_ECTS_Users_Guide-2015_Ukrainian.pdf].
12. EQF-LLL. – European Qualifications Frame work for Life long Learning. URL: https://ec.europa.eu/ploteus/sites/eac-eqf/files/brochexp_en.pdf].

Гарант освітньо-наукової програми,
завідувач кафедри інноваційних
технологій з педагогіки, психології та
соціальної роботи, д-р пед. наук, проф.

Н.П. ВОЛКОВА

УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ АЛЬФРЕДА НОБЕЛЯ
КОМПЕТЕНТНІСТНО-ОРІЄНТОВАНА СИСТЕМА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

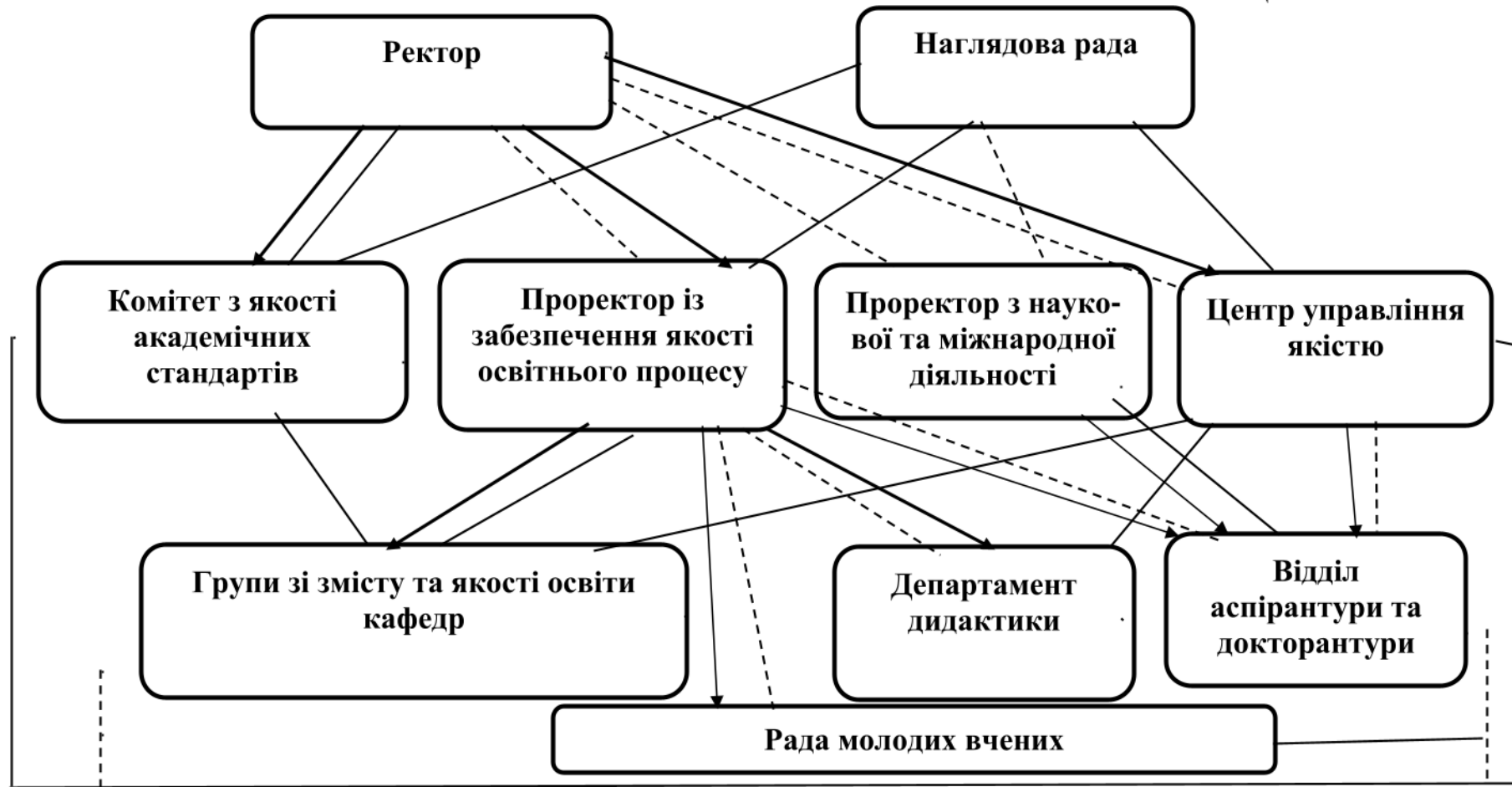

Рис 1. Організаційна структура системи внутрішнього забезпечення якості в Університеті імені Альфреда Нобеля

Умовні позначення:

▲ підпорядкування
 . комунікації